

МОНГОЛ УЛСЫН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН ТУШААЛ

2014 оны 12 сарын 03 өдөр

Дугаар 415

Улаанбаатар хот

Аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газрын үлгэрчилсэн дүрэм, бүтэц, үйл ажиллагааны чиглэлийг батлах тухай

Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 21.2, 4.2.2, 15.1.6, 16.11 дахь заалт, Нийгмийн эрүүл мэндийн талаар төрөөс баримтлах бодлогын 4.4.2 дахь заалт, НҮБ-ын Ерөнхий Ассамблейн 2011 оны 66 дугаар хуралдааны “Халдварт бус өвчний асуудлаарх өндөр хэмжээний уулзалтын улс төрийн тунхаглал”-ыг үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газрын үлгэрчилсэн дүрмийг нэгдүгээр, аймгийн эрүүл мэндийн газрын үлгэрчилсэн бүтцийн загварыг хоёрдугаар, аймгийн эрүүл мэндийн газрын үйл ажиллагааны үлгэрчилсэн чиглэлийг гуравдугаар, нийслэлийн эрүүл мэндийн газрын үлгэрчилсэн бүтэц, үйл ажиллагааны чиглэлийг дөрөвдүгээр хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Үлгэрчилсэн дүрэм, бүтэц, үйл ажиллагааны чиглэлийн дагуу өөрийн аймаг, нийслэлийн Засаг даргатай зөвшилцөн эрүүл мэндийн газрын бүтцээ батлуулж ажиллахыг аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газрын дарга нарт үүрэг болгосугай.

3. Нийслэлийн дүүргүүдэд үйл ажиллагаа явуулж байгаа Дүүргийн эрүүл мэндийн нэгдлийг түшиглэн Нийгмийн эрүүл мэндийн төвийг энэхүү тушаалын гуравдугаар хавсралтад заагдсан Нийгмийн эрүүл мэндийн төвийн үйл ажиллагааны чиглэлийн дагуу байгуулахыг Нийслэлийн эрүүл мэндийн газар /Ш. Энхбат/-т даалгасугай.

4. Энэхүү тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар /С. Төгсдэлгэр/-т үүрэг болгосугай.

5. Энэхүү тушаал батлагдсантай холбогдуулан “Аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн газрын дүрэм, үйл ажиллагааны чиглэлийг шинэчлэн батлах тухай” Эрүүл мэндийн сайдын 2010 оны 405 дугаар тушаал, “Аймгийн нийгмийн эрүүл мэндийн төв байгуулах тухай” Эрүүл мэндийн сайдын 250 дугаар тушаал, “Нийслэлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудын үйл ажиллагааны чиглэлийг батлах тухай” Эрүүл мэндийн сайдын 2012 оны 149 дүгээр тушаалыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

САЙД

Н. УДВАЛ

D:\barimt\tushaal

082445

АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН ҮЛГЭРЧИЛСЭН ДҮРЭМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- Аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар (цаашид Газар гэх) -ын бүрэн эрх, чиг үүрэг хэрэгжүүлэхтэй холбогдох харилцааг энэхүү дүрмээр зохицуулна.
- Газар нь үйл ажиллагаандаа Эрүүл мэндийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв болон нутгийн өөрөө удирдах байгууллага, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын шийдвэр, холбогдох бусад хууль тогтоомж, стандартийг мөрдлөг болгоно.
- Газар нь иргэдээ дээдэлсэн, тэгш, хүртээмжтэй, чанартай, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэх, иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд мэргэжил, ур чадвараа дээшлүүлэх боломжоор хангах, үйл ажиллагаа нь иргэдэд нээлттэй ил тод, иргэдийн оролцоог хангасан байх зарчмыг баримтална.

Хоёр. Үйл ажиллагааны чиглэл

Газар нь Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлд заасан бүрэн эрхийн хүрээнд дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.

2.1. Эрүүл мэндийн тухай хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдох асуудлаар:

- өөрийн харьяалах нутаг дэвсгэрийн хүн амын эрүүл мэндийн асуудлаар, хөтөлбөр, стратеги төлөвлөлт хийх, шийдвэр гаргахад аймаг, нийслэлийн Засаг даргад мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө, дэмжлэг үзүүлж, шийдвэрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах, тайлагнах,
- хүн амын эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах чиглэлээр харьяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд хэрэгжүүлэх эрүүл мэндийн үйл ажиллагаанд бусад салбар, иргэдийн оролцоог хангах,
- хүн амын эрүүл мэндтэй холбогдон гарсан бодлого, хөтөлбөр, тушаал, шийдвэрийг өөрийн харьяа эрүүл мэндийн байгууллага болон орон нутгийн аж ахуйн нэгж байгууллага, иргэдэд сурталчлан таниулж, хэрэгжилтийг зохион байгуулах,
- эрүүл мэндийн байгууллага, орон нутгийн түвшинд эмнэлгийн мэргэжилтний баримтлах ёс зүйн хэм хэмжээг сурталчлах, мөрдүүлэх ажлыг зохион байгуулах, мэргэжил арга зүйгээр ханган ажиллах,
- үйлчлүүлэгч төвтэй чанартай, аюулгүй, тусламж үйлчилгээг нэвтрүүлэх талаар онцгойлон анхаарч, үйлчлүүлэгчийн сэтгэл ханамжийг

дээшлүүлэх, тусламж үйлчилгээтэй холбогдон гарсан иргэдийн санал, хүсэлт, гомдлыг барагдуулах, шийдвэрлэх.

2.2. Эрүүл мэндийн байгууллага байгуулах, түүнд тусгай зөвшөөрөл олгох асуудлаар:

- өөрийн харьяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулах эрүүл мэндийн байгууллага байгуулах, түүнд тусгай зөвшөөрөл олгох асуудлаар санал, дүгнэлт гаргах, тухайн шатны Засаг даргад танилцуулах, батламжлуулах
- харьяа нутаг дэвсгэрийн хүн амынхаа эрүүл мэндийн эрэлт хэрэгцээнд дүн шинжилгээ хийж, төрийн хүчин чадлаас давсан тусламж үйлчилгээг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд зохицуулах, төлөвлөлт хийх,
- төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд өөрийн орон нутгаас тусгай зөвшөөрөл авсан эрүүл мэндийн байгууллага болон төрийн тодорхой үйлчилгээг гэрээний үндсэн дээр хэрэгжүүлэх хувийн хэвшлийн этгээдийг сонгон шалгаруулах, гэрээ байгуулах, гэрээний хэрэгжилтэд хяналт- шинжилгээ, үнэлгээ хийх,

2.3. Харьяалах нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн байгууллагын үйл ажиллагааг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж, хяналт тавих чиглэлээр:

- Эрүүл мэндийн байгууллагыг эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чиглэлээр гарсан стандарт, тусламж үйлчилгээний багц, удирдамжийн хэрэгжилтийг хангахад мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгөх, хэрэгжилтэнд хяналт тавих,
- харьяа нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн байгууллагын тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмж, үр ашгийн нөлөөг судлах судалгаа хийх, зөвлөмж гаргах,
- эмнэлгийн орыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас тогтоосон хязгаарт багтаан зохицуулах, хуваарилах;
- харьяалах нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн байгууллагыг санхүүгийн удирдлагаар хангах, төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлд хяналт тавих, санхүүгийн мэдээ, тайланг нэгтгэх, үнэлэлт, дүгнэлт өгөх.

2.4. Харьяалах нутаг дэвсгэрийн хүн амын эрүүл мэндийн статистик мэдээлэл, эрүүл мэндийн байгууллагын тайлан, мэдээ, мэдээллийг нэгтгэн холбогдох байгууллагад өгөх асуудлаар:

- эрүүл мэндийн статистик мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, хүн амын эрүүл мэндийн талаар тулгамдаж буй асуудлыг тодорхойлоход шаардлагатай мэдээ, мэдээллээр холбогдох байгууллагуудыг цаг тухайд нь шуурхай хангах,

- өөрийн харьяа төрийн болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагаас хүн амын өвчлөл, эндэгдлийн талаарх мэдээг цаг тухайд нь хүлээн авч нэгтгэн орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагуудыг эргэн мэдээллээр хангах.

Гурав. Удирдлага зохион байгуулалт

3.1. Аймаг, нийслэлийн засаг дарга нь харьяалах нутаг дэвсгэрийн хүн амд эрүүл мэндийн чанартай, аюулгүй, тусламж үйлчилгээ үзүүлэх, эрүүл мэндийн байгууллагуудын уялдаа холбоог нэгдсэн удирдлагаар хангах зорилгоор Төсвийн тухай хуулийн 6.6.3-д заасны дагуу эрх, үүргээ Эрүүл мэндийн газрын даргад шилжүүлж болно.

3.2. Төсвийн ерөнхийлөн захирагч эрхээ шилжүүлэн ажилласнаар Төсвийн тухай хуулийн 22.6.5 заалтын дагуу аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газрын дарга, орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагын ерөнхий менежертэй үр дүнгийн гэрээ байгуулан ажиллана.

3.3. Эрүүл мэндийн газар нь удирдлага санхүү, аж ахуйн хувьд бие даан ажиллах ба “Эрүүл мэндийн газар” гэсэн албан бичгийн хэвлэмэл хуудас, тэмдэг хэрэглэнэ.

3.4. Эрүүл мэндийн газар нь харьяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд эрүүл мэндийн байгууллагын бүтэц, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох, тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулах, хүний нөөцийн бодлогыг хэрэгжүүлэх, санхүү хөрөнгө нөөцийг хуваарилах, хяналт тавих асуудлыг хариуцаж Засаг дарга, Эрүүл мэндийн сайдад тайлагнана.

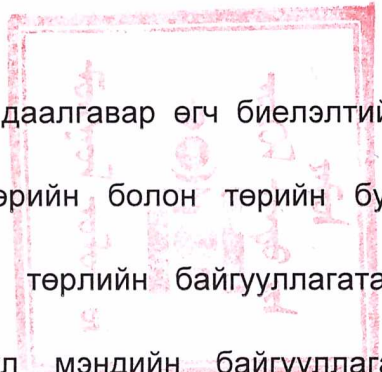
3.5. Өөрийн бүтцэд Нийгмийн эрүүл мэндийн төвийг байгуулан ажиллаж, нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг нэгдсэн удирдлагаар хангаж ажиллаж хяналт тавих,

3.6. Аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газрын орон тоог өөрийн орон нутгийн хүн ам, эрүүл мэндийн эрэлт хэрэгцээнээс хамааруулан тогтоож энэхүү үлгэрчилсэн дүрэм, үйл ажиллагааны чиглэлийг үндэслэн аймаг, нийслэлийн Засаг даргын шийдвэрээр батална.

Дөрөв. Эрх, үүрэг

4.1. Эрүүл мэндийн газрын эрх

- Эрүүл мэндийн газар нь Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлд заасан бүрэн эрхээс гадна дараах эрхийг эдэлнэ.
- Харьяалах нутаг дэвсгэртээ үйл ажиллагаа явуулж байгаа өмчийн бүх хэлбэрийн бүх эрүүл мэндийн байгууллагуудад хяналт-үнэлгээ хийх,

-
- мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгөх, үүрэг, даалгавар өгч биелэлтийг шаардах, хариуцлага тооцох,
- Хүн амын эрүүл мэндийн асуудлаар төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэнд шаардлага тавих,
 - Өөрийн орны болон гадаад орны ижил төрлийн байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээ, хэлцэл хийх,
 - Өөрийн харьяа нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн байгууллага, ажилтнуудын үйл ажиллагааг олон нийтэд сурталчлах, урамшуулан дэмжих чиглэлээр төр олон нийт, хувийн хэвшлийн байгууллагатай хамтран ажиллах, төрийн одон, медаль, салбарын болон нутгийн захиргааны байгууллагын шагналд нэр дэвшүүлэх, шийдвэрлүүлэх,
 - Өөрийн харьяа эрүүл мэндийн байгууллагын үлгэрчилсэн бүтэц, дүрмийг батлах,
 - Эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах чиглэлээрх үйл ажиллагааг орон нутгийн түвшинд зохион байгуулах, тус үйл ажиллагаанд иргэд, олон нийт, аж ахуйн нэгж байгууллагыг татан оролцуулах,
 - Хуульд заасан эрхийн хүрээнд ажилтныг томилох, чөлөөлөх, албан тушаалаас нь бууруулах, өөр албан тушаалд шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах, түр чөлөөлөх, халах,
 - Эрүүл мэндийн чиглэлээр эрдэм, шинжилгээ судалгааны ажлыг зохион байгуулах,
 - Эрүүл мэндийн байгууллагад гарсан шинэ бүтээл, дэвшилтэт технологид дүгнэлт гаргах, санал өгөх,
 - Орон нутгийн хэмжээнд эрүүл мэндийн чиглэлээр хэрэгжиж байгаа олон улсын төсөл, хөтөлбөрийг нэгдсэн удирдлагаар хангах, хэрэгжилтийн байдалд хяналт тавих, шаардлагатай мэдээ, мэдээллийг гаргуулан авах.

4.2. Эрүүл мэндийн газрын үүрэг

- Энэхүү дүрмийн 3.2-т заасны дагуу аймаг, нийслэлийн засаг дарга эрхээ шилжүүлсэн тохиолдолд аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, нийгмийн эрүүл мэндийн төвийн дарга нартай байгуулсан гэрээний биелэлтийг Засаг даргын өмнө бүрэн хариуцах,
- эрүүл мэндийн талаар гарсан хууль тогтоомж, хөтөлбөр, эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны болон нутгийн захиргааны байгууллагаас гаргасан эрх зүйн акт, стандарт, удирдамж, тусламж үйлчилгээний багц, мэргэжлийн хяналтын улсын байцаагчийн акт, шаардлагыг хэрэгжүүлэх,
- Засаг даргаар ахлуулсан “Эрүүл мэндийн зөвлөл”-ийн ажлын албаны үүргийг гүйцэтгэж хурал зохион байгуулах, хэлэлцүүлэх асуудлыг нэгтгэн бэлтгэх,

-
- төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагатай хамтран гүйцэтгэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний, хэрэгцээ шаардлагыг тодорхойлох судалгаа хийж, тэргүүлэх чиглэлээ тогтоож түншлэлийн чиглэл, хэтийн төлвийг тодорхойлох,
 - ядуу, эмзэг бүлгийн иргэдэд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг сайжруулах зорилгоор төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэд, олон нийт, олон улсын байгууллагатай хамтран ажиллаж тусламж үйлчилгээний хүртээмж чанарыг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулах,
 - харьяалах нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн байгууллагын тусламж үйлчилгээнийн талаарх иргэд, үйлчлүүлэгчдийн сэтгэл ханамжийн судалгааг тодорхой давтамжтайгаар авч мэдээлэх, судалгааны мөрөөр арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх,
 - албан бус төлбөрийг бууруулах, төлбөртэй тусламж үйлчилгээний үнэ тарифыг иргэдэд ил тод, нээлттэй байлгах арга хэмжээг зохион байгуулж хяналт тавих,
 - харьяалах нутаг дэвсгэрийн хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлж буй нөлөөллийн үнэлгээ болон эрүүл мэндийн байгууллагын эрсдэлийн үнэлгээг холбогдох байгууллагатай хамтран хийж үнэлгээнээс гарсан дүгнэлт, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, холбогдох дээд шатны байгууллагад танилцуулж, шийдвэрлүүлэх,
 - хүн амын өвчлөлийн чиг хандлага, эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний эрэлт хэрэгцээтэй уялдуулж өөрийн орон нутгийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөг хийх, харьяа эрүүл мэндийн байгууллагын хөрөнгийн бүртгэлийн мэдээний санг байгуулах, тогтмол шинэчлэх,
 - эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хангамжийн асуудлыг холбогдох хууль, эрх зүйн хүрээнд зохион байгуулах,
 - эм хангамжийн байгууллагын бүтэц, үйл ажиллагааны стандартын хэрэгжилтийг хангуулах арга хэмжээ авах,
 - харьяа эрүүл мэндийн байгууллагын тусламж үйлчилгээ, гүйцэтгэлийн гэрээний биелэлтэд хяналт –шинжилгээ, үнэлгээ хийх,
 - харьяа орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагын хүний нөөцийн төлөвлөлт хийх,
 - харьяа орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагыг хүний нөөцөөр хангах үйл ажиллагааг орон нутагтаа зохион байгуулах,
 - өөрийн орон нутагт явуулж эмнэлгийн мэргэжилтнийг мэргэшүүлэх, мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын орчинг бүрдүүлэх, сургалт зохион байгуулах нөхцөлөөр хангах,

- эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагсдын ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг нь хангах арга хэмжээг зохион байгуулах,
- эмнэлгийн мэргэжилтний ёс зүйн салбар хорооны үйл ажиллагааг тогтмолжуулж, ёс зүйн алдаа доголдлыг бүртгэн мэдээлэх.

Тав. Нийгмийн эрүүл мэндийн төв

1.1. Нийгмийн эрүүл мэндийн төв нь харьяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд хүн амын эрүүл мэндийн байдал, түүнд нөлөөлөх хүчин зүйлийг тандах, судлах хянах, хүн амын эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах, өвчин эмгэгээс урьдчилан сэргийлэх, хүн амд эрүүл мэндийн боловсрол олгох үйл ажиллагаа явуулах үүрэг бүхий эрүүл мэндийн байгууллага мөн.

1.2. Аймаг, дүүргийн Нийгмийн эрүүл мэндийн төв нь аймаг болон нийслэлийн эрүүл мэндийн газрын шууд удирдлага дор үйл ажиллагаа явуулна.

1.3. Нийгмийн эрүүл мэндийн төв нь нийгмийн эрүүл мэндийн талаар төрөөс баримтлах бодлогыг хэрэгжүүлэх хүрээнд орон нутгийн хэмжээнд нийгмийн эрүүл мэндийн зорилт, стратеги, тэргүүлэх чиглэлийг тодорхойлон, нийгмийн эрүүл мэндийн хөтөлбөр, стратегийг нэгдсэн удирдлагаар хангаж, хэрэгжилтийг зохион байгуулна.

1.4. Төв нь зонхилон тохиолдох өвчлөл, түүний эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулах, өөрийн харьяа нутаг дэвсгэрийн хүн амын эрүүл мэндийн байдалд нөлөөлж буй сөрөг хүчин зүйлсийн талаар нөлөөллийн үнэлгээ хийх, хүн амд эрүүл зан үйл төлөвшүүлэх үйл ажиллагааг дангаараа болон бусад эмнэлэг мэргэжлийн төвүүд, салбар аж ахуйн нэгж, байгууллага, олон нийт иргэдтэй хамтран аймаг, дүүргийн түвшинд зохион байгуулна.

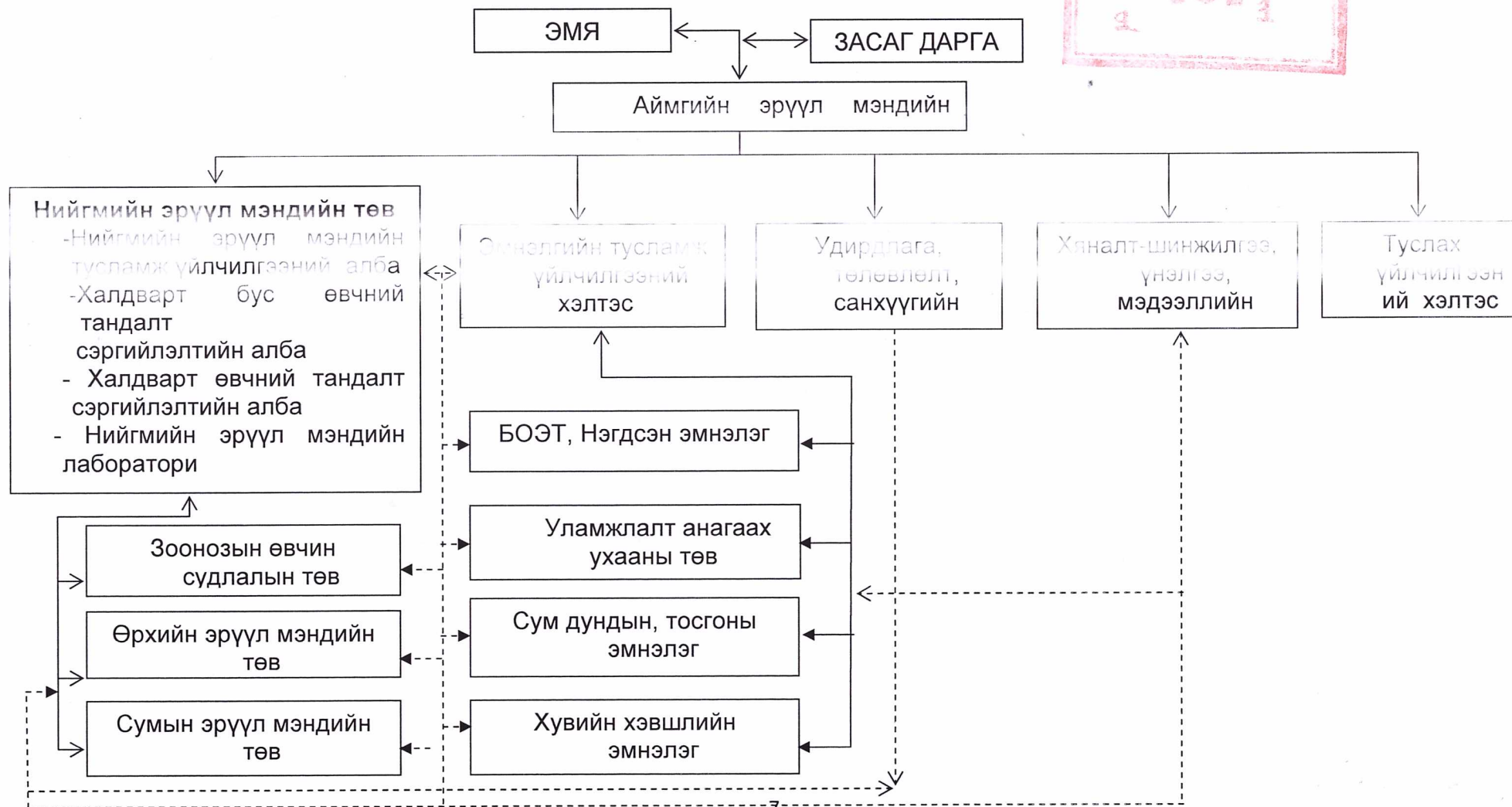
1.5. Хүн амын дундах өвчлөлийг тандах, эрт илрүүлэг, үзлэг шинжилгээ, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулж эмчлэн эдгэрүүлэх үйл ажиллагааг харьяа орон нутгийн эмнэлгийн байгууллагатай хамтран зохион байгуулна.

1.6. Хүн амын дунд биеийн тамирын дасгал, хөдөлгөөнөөр чийрэгжих, эрүүл зөв хооллолтыг дэмжих, эрүүл, аюулгүй орчин бүрдүүлэх чиглэлээр чийрэгжүүлэлтийн, хоол зүй, сэтгэл зүй, донтолт, хүчирхийллийн эсрэг зөвөлгөө өгөх болон өсвөр үе ахмадын эрүүл мэндийн нэгжийг байгуулан ажиллаж болно.

1.7. Халдварт болон халдварт бус өвчин болон хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлж буй эрсдэлт хүчин зүйлсийн талаар тандалт судалгаа хийж, мэдээний сан байгуулан ажиллана.

Эрүүл мэндийн сайдын 2014 оны
12 сарын 03 өдрийн 415 дугаар
тушаалын 2 дугаар хавсралт

АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН ҮЛГЭРЧИЛСЭН БҮТЦИЙН ЗАГВАР

Эрүүл мэндийн сайдын 2014 оны
12 сарын 03 өдрийн 415 дугаар
тушаалын 3 дугаар хавсралт

АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮЛГЭРЧИЛСЭН ЧИГЛЭЛ

Аймгийн эрүүл мэндийн газар

Эрүүл мэндийн сайдын 2014 оны
12 сарын 13 өдрийн 4/15 дугаар
тушаалын 4 дүгээр хавсралт

НИЙСЛЭЛИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН ҮЛГЭРЧИЛСЭН БҮТЦИЙН ЗАГВАР, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЧИГЛ

